

Бойовими дорогами... – до Берліна

Пилип Ніколайчук пройшов фронтовими дорогами України, Білорусії, Прибалтики, Польщі, Німеччини. А зустрів День Перемоги в Берліні у госпіталі. Багато років спливло з тієї незабутньої пори. За плечима Пилипа Лук'яновича понад чотири десятиліття мирної праці, а він все пам'ятає, що було у те страшне лихоліття.

Народився Пилип Ніколайчук 1926 року в с. Люхчі Сарненського району. Мама померла, коли хлопцеві виповнилось лише шість років. Тож дитинство пройшло з батьком, його другою дружиною та одинадцятьма зведеними братами й сестрами. Нелегко була його доля в молоді роки, а коли досяг повноліття, то довелося вдягнути солдатську шинель і пройти крізь горнило Великої Вітчизняної війни.

1944 року, після звільнення Сарн від німецько-фашистських загарбників, Пилипа Лук'яновича разом із такими ж юнаками, як і він, відправили на Урал у Челябінську область.

– Цілий день ми працювали, – пригадує літопис тих днів сивочолий ветеран, – а увечері готувалися до війни. – До хлопців із Західної України командири ставилися набагато гірше, ніж до ро-

Пилип Ніколайчук серед ветеранів Гощанського району.

сіян. Тож це було справжнє випробування. А потім я потрапив у Воронезький запасний полк. І почалися мої фронтові дороги, які пролягли аж до Берліна.

Не раз переслідували фронтовика холодні очі смерті. Бо ж брав участь у багатьох запеклих боях. Разом з іншими бійцями захищав українські, прибалтійські землі. Дістав поранення й потрапив у госпіталі. Трохи підлікувався – і знову на фронт.

Пам'ятає він переправу по льоду через річку Віслу, бої за Одер. Як здрігалася земля, горіло все навколо. Як ворог чіплявся за кожен метр, чинив шалений опір. І те, як

кожен новий рубіж діставався до роюю ціною.

– Боротьба за Одер була запеклою, – розповідає Пилип Ніколайчук. – Битва йшла не на життя, а на смерть. Ворог шалено наступав і скажено оборонявся. І досі в пам'яті прожектори, вогонь, голод і розруха. Здавалося, що земля пливе з-під ніг, день перетворився на ніч, а ніч – на день.

Залишилися в пам'яті ветерана й фронтові дороги, які пролягли через Польщу.

– Поляки до наших солдатів ставилися дуже добре, – каже. – У весь час повторювали: «Бардzo файні ваші солдати». От тільки не подо-

валося їм, що стриглися ми нагдо. А що було робити, коли не малі можливості помитися?

На фронтових дорогах Пилипа Ніколайчука було безліч сил і міст, крові й випробувань. І нарешті... Берлін. Із глибини Росії, з України, з Білорусії, з прибалтійських, закавказьких та інших республік прийшли сюди славні сини, щоб завершити справедливу війну з тими, хто посягнув на свободу їхньої Батьківщини, піднести Пропор Перемоги над Берліном.

– Загальний наступ на Берлін розпочався 16 квітня, – ділиться спогадами очевидець. – Коли ми підходили до фортеці, все було освітлено. Потім ми дізналися, що там встановлено 200 прожекторів по команді Жукова, щоб засліпити німців.

День Перемоги застав Пилипа Лук'яновича у Берліні в госпіталі, бо під час боїв знову був поранений. А потім він потрапив у запасний полк, який переправляв військовополонених через Ельбу.

– Підходить до нас генерал і каже: «Товарищи солдаты! Ви зашили Отечество. Будем вивозить наших людей в Россию». І ми переправляли військовополонених, які були в німецькому таборі, неподалік Ельби. Німці тікали в Західну Німеччину. Почали грузити свої валізи. Ми не заперечу вали. Подумали: «Іх не візьмемо, а валізи собі залишимо. Хоч нижню білизну матимемо, щоб переодягнутися». Відкриваємо валізи, а там – золоті годинники, ті, що награбували в нас. Правда, нам нічого не дісталося, бо все забрала комендатура.

У пам'яті ветерана також дні,

проведені в Магдебурзі, коли пухли з голоду. Ще багато трагічних сторінок із тієї вікопомної війни. Перші роки становлення Батьківщини після розрухи, які пропів у Семипалатинську.

А потім – сотні щасливих днів, робота в Рівненському автопарку. Бригадир столярної бригади Пилип Ніколайчук був почесним працівником цієї організації. Його фото красувалося на Дощці пошани, а люди завжди ставилися до нього з повагою.

Пилипові Лук'яновичу вже 87, але й досі його невтомне серце палає добрим. Мешкає в Гощі зі своєю дружиною Марією Михайлівною, яка завжди була вірною супутницею в житті. Після інсульту «виходила» свого чоловіка. Часто до батьків навідуться й діти, допомагають по-господарству. Сини відремонтували батьківську стареньку хатину, і стойть вона над річкою, неначе писанка. А доньки подарували своєму татусеві незабутні поїздки в Єгипет та інші курортні місця.

Про дітей Пилип Лук'янчук та Марія Михайлівна можуть розповідати годинами. При цьому їхні очі аж сяють душевною радістю й теплом.

Не скажиться П.Л. Ніколайчук і на державу, каже, що як учасник бойових дій та інвалід Великої Вітчизняної війни має непогану пенсію. Дякує й лікарям, які добре ставляться до ветеранів. Особливо Ользі Павлівні Шимків, котра допомогла піднятися на ноги після інсульту. Але пам'ять раз-по-раз знову бентежить його душу.

– Війну, – каже, – забути неможливо. Бо вона залишила глибокі душевні рани. Тож День Перемоги для мене – завжди особливе свято.

Надія АДАМЧУК